ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004 *2009*

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

2007/2196(INI)

25.09.2007

ПРОЕКТОДОКЛАД

за дипломатическата и консулска закрила на гражданите на Съюза в трети страни
(2007/2196 (INI))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Ioannis Varvitsiotis

PR_INI

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....3

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно дипломатическата и консулската закрила на гражданите на Съюза в трети страни
(2007/2196 (INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Зелената книга на Европейската комисия от 28 ноември 2006 г. относно дипломатическата и консулска закрила на граждани на Съюза в трети страни (COM(2006)0712),

– като взе предвид член 45 от своя правилник,

– като взе предвид доклада на комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становищата на комисия по външни работи, комисията по развитие, както и на комисията по правни въпроси (A6-0000/2007),

А. като има предвид, че държавите-членки са представени в трети страни в далеч нееднаква степен;

Б. като има предвид по специално, че единствено в три страни в света (Китай, Русия и Съединените щати) съществуват дипломатически и консулски представителства на всяка една от държавите-членки на ЕС, че в 107 страни са представени най-много до 10 държави, както и че в някои посещавани туристически дестинации, като Малдивите, не е налице представителство,

В. като има предвид, следователно, че поради бързо нарастващия брой на гражданите на Съюза, които пътуват (за пример: през 2006 г. са продадени180 милиона транспортни билета) или които пребивават постоянно извън Съюза, присъствието, осигурявано от делегациите на Европейската комисия, би могло да бъде взето под внимание при усилията за обединяване на ресурсите с цел попълване на липсващите звена в консулската и дипломатическа мрежа на държавите-членки,

Г. като има предвид, че общностната нормативна рамка в тази област е слабо развита и се ограничава до Решение 95/553/ЕО на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета от 19 декември 1995 г., относно закрилата на гражданите на Европейския съюз, осигурявана от дипломатическите и консулските представителства[1] , както и до обмена на информация между държавите членки посредством работната група в рамките на Европейския съвет по въпросите на сътрудничеството в консулската област (COCON), чиято цел е събирането и разпространяването на информация относно най-добрите национални практики,

Д. като има предвид инициативата на Комисията, която със Зелената книга си поставя за цел да допринесе за придаване на конкретен израз на член 20 от Договора за ЕО - член, който остава до голяма степен непознат и който установява правото на всеки европейски гражданин, при липса на посолство или консулство на неговата

[1] ОВ L 314, 28.12.1995 г., стр. 73.

държава-членка, да се ползва навсякъде от дипломатическа и консулска закрила, основана на принципа на отсъствие на дискриминация,

Е. като има предвид, че по този начин, Комисията:

- действа в съзвучие с член 46 от Хартата на основните права на Европейския съюз, който утвърждава правото на консулска и дипломатическа закрила като основно право на европейския гражданин,
- отговаря на задължението за преразглеждане след петгодишен период на решение 95/553/ЕО, влезнало в сила от м. май 2002 г.
- бележи стъпка, предшестваща публикуването на Петия доклад на Комисията относно гражданството на Съюза, което съставлява отличен случай за обявяването на инициативи, свързани с утвърждаването на действително право на дипломатическа и консулска закрила;

Ж. като има предвид, при все това, че съществуващата правна рамка досега беше тълкувана в тесен смисъл, като дипломатическата и консулската закрила се свеждаше единствено до областта на междуправителствените отношения, уредена от Виенската конвенция от 1963 г., а не от член 20 от договора,

З. като има предвид, че съществуват различия между дипломатическата и консулската закрила, които произтичат от тяхното естество и структура, както и от начините на задействане на процедурите: докато консулската закрила е, поне в някои случаи, задължителна, дипломатическата защита винаги се вписва в рамките на дискреционни правомощия или поне на равнище отношения между две държави,

И като има предвид, че Договорът от Маастрихт утвърди понятието за европейско гражданство, което се основава на гражданството на държавите-членки, и че още от сега следва да се направи опит за хармонизиране на произтичащата от това дипломатическа и консулска защита – основен етап към необходимото включване в общностния метод на стълба „Правосъдие и вътрешни работи“,

Й като има предвид, че в тази перспектива, е наложително да се създадат незабавно условия за преразглеждане на решението от 1995 г. в посока разширяване на неговия обхват, като дипломатическата защита бъде недвусмислено включена в него,

К. като има предвид, че държавите-членки вече предприемат инициативи в тази област, изразяващи се например във въвеждането на понятието„водеща държава“ (Etat pilote) и участието в общи симулативни упражнения, които позволяват по-добра реакция в случай на кризисна ситуация и/или при извънредни обстоятелства, за които Комисията може да даде своя принос по отношение на оценката,

Л. като има предвид, че съществуват все още не напълно използвани мрежи, като тази на почетните консули например, които при все това съставляват значителен ресурс, за който следва да се отдели нужната помощ,

1. одобрява безрезервно инициативата на Комисията, която като отхвърля едно стеснено тълкуване на член 20 от Договора за ЕО, цели да положи основите на

истинско, основно и хармонизирано право на дипломатическа и консулска закрила за всеки един европейски гражданин;

2. подкрепя Комисията в нейните усилия за изготвяне на амбициозна дългосрочна стратегия, в рамките на която информацията и комуникацията са ключови елементи,

3. отправя към Комисията идеята да предложи незабавно на Съвета – извън неговото задължение за изготвяне на доклад на всеки три години относно гражданството на Съюза в съответствие с член 22 от Договора за ЕО – да въведе общи понятия и ръководни линии със задължителна сила с оглед поставяне начало на необходимия процес на хармонизация;

4. насърчава Комисията да започне още от сега да действа за изграждане на рационализирана структура, която ще позволи незабавно обединяване на средствата, за засилване на обмена на най-добри практики, като пристъпи в най-кратки срокове към оценка на всички държавни и частни средства, които подлежат на мобилизиране в тази област, както и с цел установяване на разнообразни форми на сътрудничество между многобройните участници, предложили да се включат доброволно в работата, в отговор на консултацията на Комисията (държави-членки, но също така почетни консули, местни органи на управление, НПО);

5. отправя към Комисията искане да засили дейността си в областта на комуникацията и информацията, по-специално посредством:
   - въвеждане на единен европейски телефонен номер, чрез който всеки гражданин на Съюза да може да се свърже с информационен център, предоставящ всички необходими сведения в случай на кризисна ситуация, която изисква прилагане на процедурата за консулска закрила, и по-специално осъвременен списък с координатите на посолствата и консулствата на държавите-членки, към които съответният гражданин е в правото си да се обърне;
   - повишаване на информираността на лицата, чиято професионална дейност е свързана с пребиваването (краткосрочно или дългосрочно) на граждани на Съюза в трети страни, чрез разпространяване на брошури, приспособени в зависимост от конкретната сфера на дейност;
   - създаване, под отговорността на Комисията, на сайт с хармонизирана информация, който да съдържа подбор и/или синтез на предоставяните от всяка държава-членка указания и съвети към пътуващите в чужбина;

6. призовава Комисията да изготви препоръка към държавите-членки, като ги прикани да възпроизведат член 20 от Договора за ЕО в паспортите на техните граждани;

7. отправя искане към Комисията, в съответствие с член 192, алинея втора от Договора за ЕО, да представи на Парламента предложение за изменение на решение 95/553/ЕО с цел изричното включване във въпросното решение на:
   - дипломатическата закрила,
   -установяването на самоличността и репатрирането на тленните останки,

- опростяването на процедурите за предоставяне на финансова помощ под формата на аванс;

8. подкрепя недвусмислено вече обявената от доклада Barnier инициатива за създаване на общи бюра в четири тестови зони, а именно Карибските острови, Балканския полуостров, Индийския океан и Западна Африка, и насърчава Комисията, успоредно с въвеждането на общите бюра, да започне информационна кампания, насочена към гражданите на Съюза, пребиваващи постоянно във въпросните зони, с цел извършване от тях на необходимите постъпки за регистрирането им;

9. счита, че в периода преди повсеместното установяване на общи бюра, изпълняващи пълноценно основните консулски функции (издаване на визи, легализация на документи и др.), Комисията би следвало да се включи със свой принос към положените от държавите-членки усилия за подобряване на сътрудничеството между тях и по-специално:
   - в областта на оценката и анализа на осъществените симулативни упражнения под егидата на „водещите държави“, с оглед подобряване на техните възможности за координация и реакция при извънредни обстоятелства,
   - по отношение на координацията и предоставянето на разположение на техния логистичен капацитет и ресурси в областта на гражданската защита;

10. приканва Комисията да използва, във възможно най-голяма степен, възможностите на обучението и технологиите, за да компенсира някои недостатъци и/или използва по-добре някои все още недостатъчно използвани ресурси; в тази връзка, Комисията би следвало да мобилизира по-специално свои ресурси, за да финансира специфични курсове на обучение, ръководени от опитни дипломати или служители на консулствата на държавите-членки и насочени към почетните консули, които вече са установени в трети страни; такова обучение ще бъде предоставено също така на служителите на Европейския съюз, след като общите бюра, а след това делегациите на Съюза, действително поемат консулските функции, които днес се изпълняват изключително от представителствата на държавите-членки.

11. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.